

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Vaarala, Heidi

Title: Muutoksen mahdollisuus : sosiaalinen media kielenopetuksen osana

Year: 2014

Version: Published version

Copyright: © 2014 Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys ry.

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Vaarala, H. (2014). Muutoksen mahdollisuus : sosiaalinen media kielenopetuksen osana. In M. Mutta, P. Lintunen, I. Ivaska, & P. Peltonen (Eds.), *Tulevaisuuden kielenkäyttäjä = Language users of tomorrow* (pp. 133-156). Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys ry.. Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen AfinLAn julkaisuja, 72.
<https://journal.fi/afinlavk/article/view/60053>

Heidi Vaarala

Jyväskylän yliopisto

Muutoksen mahdollisuus – sosiaalinen media kielenopetuksen osana

This article examines L2 learners' multimodal literacy practices during two university-level Finnish as a second language courses. My focus is on the students' use of microblogs as a learning tool. I first explore what new practices have emerged from the introduction of the microblogging service Twitter. Second, the focus shifts to the students' opinions about using microblogs in language learning and I ask what potential the use of social media has for language learning and teaching. The data consist of about 900 tweets (microblog posts including links to online articles, video recordings and photos) posted by the students during two 12-week text comprehension courses as well as of video-recorded lessons and feedback interviews with the students. I argue that the students' literacy practices show how their understanding of the concept of a text has changed profoundly.

Keywords: multimodal literacy practices, text, Finnish as a second language, microblogs

1 Johdanto

Lukeminen ja kirjoittaminen ovat murrostilassa – elämme aikaa, jolloin lukemisen ja kirjoittamisen tavat ovat muuttumassa voimakkaasti. Eräs muuttamiseen vaikuttava tekijä ovat mobiililaitteet ja niiden tarjoamat affordanssit niin kirjoittamiselle kuin lukemisellekin. Ajat, jolloin kirjoitettiin lyijykynällä ruutupaperille ja luettiin tekstejä kovakantisista painotuotteista, alkavat olla ohi. Kirjoittaminen tapahtuu paljolti erilaisilla laitteilla ja lukemisen tapakin alkaa muuttua lineaarisesta paperille painetun tekstin lukemisesta digitaalisen tekstin lukemiseksi joltakin mobiililaitteelta (mm. Jenkins, Ford & Green 2013; Taipale 2014).

Myös kielenopetus ja -oppiminen ovat murroksessa. Perinteisesti kielenopetuksessa on tyydytty opiskelemaan luokassa, harjoiteltu erilaisia kielenkäyttötilanteita, opiskeltu tekstejä ja kielioppia, kuunneltu ja katseltu usein opettajan ennalta valitsemaa materiaalia. Puhutaan luokan ulkopuolella oppimisesta, mutta niin tutkimuksessa kuin opetuksessakin tyydytään varsin usein siihen, mitä luokahuoneen sisäpuolella tapahtuu. Kuitenkin sosiaalinen media saattaa avata toisen kielen oppimiselle uusia, ennalta aavistamattomia mahdollisuuksia. Tämän artikkelin pääkysymys onkin se, mitä annettavaa sosiaalisella medialla on toisen kielen oppimiselle. Tutkimuksessani selvitän, mitä eräs mielenkiintoinen sosiaalisen median muoto, tviittaaminen, näyttää tuovan oppimistilanteisiin suomi toisena kielenä -korkeakoulu-kontekstissa.

Artikkelissa pohdin seuraavia kysymyksiä: (1) Millaisia valmiita artefakteja (mediasisältöjä) tviitteihin liitetään? (2) Millaisia itsetuotettuja artefakteja opiskelijat tviittaavat? ja (3) Millaista palautetta opiskelijat antavat Twitterin käytöstä opiskelun työkaluna?

Verkossa toimimiselle on tyypillistä osallistumisen kulttuuri (Jenkins & Carpentier 2013: 266, 272; myös Kessler 2013: 307). Se tarkoittaa sitä, että osallistujat työskentelevät yhdessä ja kuuluvat lyhyemmän tai pidemmän aikaa samaan yhteisöön. Osallistujat jakavat tuotoksiaan sosiaalisen median kautta, ja näin ollen ne voivat saavuttaa suuriakin yleisöjä lyhyessä ajassa. Työskentelylle on tyypillistä se, että yhteisössä luodaan jotakin uutta, esimerkiksi tehdään videoita tai kirjoitetaan fanifiktiota. Lisäksi osallistujat kokevat

tuotoksensa merkitykselliseksi laajemman kokonaisuuden kannalta. On todennäköistä, että näiden kaikkien yllämainittujen piirteiden toteutumista voidaan tarkastella myös sellaisissa tilanteissa, jotka ovat kielenoppimisen kannalta merkityksellisiä ja joissa käytetään sosiaalista mediaa eri tavoin.

2 Mikroblogit ja oppiminen

2.1 Mikroblogit

Mikroblogit (tässä artikkelissa Twitter.com:in tviitit) tarjoavat mahdollisuuden jakaa lyhyitä viestejä, joissa on enintään 140 merkkiä, joiden lisäksi tviittiin on mahdollista liittää linkki esimerkiksi kuvaan, videoon tai artikkeliin. Twitterissä voi seurata muiden tviittejä ja tulla kenen tahansa seuraamaksi. Tviitit ovat netissä julkisia, ja ne myös jäävät nettiin julkisiksi. #-merkkiä (*hashtag*, aihetunniste, avainsana) käytetään merkitsemään tietty aihepiiri, ja @-merkillä tviitin voi kohdentaa jollekulle tai joillekulle vastaanottajille. Mikäli nämä @-merkillä merkityt vastaanottajat seuraavat toisiaan, nämäkin päivitykset näkyvät kaikille seuraajille. Tviittejä voi etsiä #-merkin tai @-merkin perusteella, tai molemmilla yhtä aikaa.

2.2 Tviittaus ja kielenoppiminen

Ensimmäisiä tutkimuksia, jossa on tutkittu mikroblogien käyttöä kielenopetuksessa on vuonna 2009 julkaistu artikkeli, jossa tarkastellaan kiinalaisten englannin oppijoiden tviittien käyttöä oppimisen tukena (Borau, Ullrich, Feng & Shen 2009). Tutkimuksessa tarkastellaan sitä, miten etäopetuksessa käytetään tviittejä korkeakoulukontekstissa. Yhdeksänkymmentä opiskelijaa vahvasti englannin taitoaan seitsemän viikon ajan, ja heidän tehtävänä oli tviitata kurssin kuluessa. Kaikkiaan tviittejä kertyi 5580. Tutkijat analysoivat opiskelijoiden viestejä sisällöllisesti analysoimalla ja kysyivät lisäksi opiskelijoiden suhtautumista tviittaukseen kyselylomakkeella. He väittävät, että tviittaaminen vahvasti opiskelijoiden kommunikatiivista ja kulttuurista kompetenssia siten, että se tarjosi mahdollisuuden harjoitella vuorovaikutustilanteita ja opetti erityisesti natiivien kanssa tviitatessa ymmärtämään kulttuurisia taustoja.

2.3 Tviittaus ja opiskelu

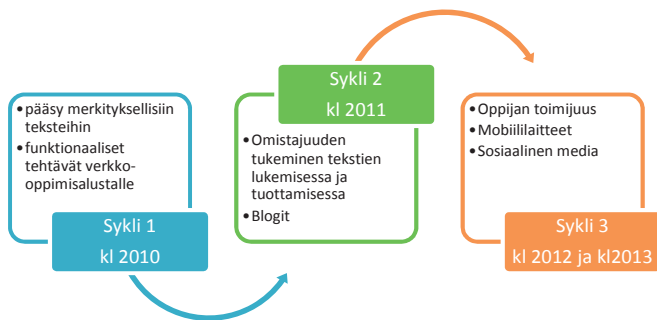
Tviittausta muun korkeakouluopiskelun kuin kielten opiskelun yhteydessä ovat tarkastelleet mm. Evans (2013), Chen ja Chen (2012), Park, Cha, Lim ja Jung (2014) sekä Junco, Elavsky ja Heiberger (2012). Evansin (2013) artikkelissa tarkastellaan talouden ja johtamisen opiskelijoita (n=252), joita rohkaistiin käyttämään Twitteriä vuorovaikutukseen kurssin ohjaajien ja toistensa kanssa kahdentoista viikon pituisella kurssilla. Samoin kuin edellisessäkin tutkimuksessa huomio kiinnitettiin Twitterin käytön tiheyteen ja opiskelijoiden asenteisiin ja kokemuksiin tviittauksesta. Tulokset kertovat tviittauksen ja oppimisen suhteesta. Ensinnäkin tviittauksen määrä näytti korreloivan positiivisesti sen kanssa, miten opiskelijat sitoutuivat opiskeluun liittyviin aktiviteetteihin, esimerkiksi tiedon jakamiseen. Toiseksi tutkimuksessa selvitettiin sitä, miten opettajien/ohjaajien tviittien tyyppi, henkilökohtainen tviitti tai opiskeluun liittyvä tviitti, vaikutti opiskelijoiden kokemukseen ohjaajien uskottavuudesta. Näyttää siltä, että ohjaajan opiskeluun liittyvät tviitit eivät vaikuta merkittävästi opiskelijoiden käsitykseen ohjaajista. Kolmanneksi Twitterin käyttö ei vähentänyt tunneille osallistumista.

Muita oppimisen ja tviittauksen suhdetta käsitteleviä artikkeleita ovat mm. Chen ja Chenin (2012) tutkimus, jossa he tarkastelivat Twitterin käyttöä formatiivisessa arvioinnissa. Harjoittelijat antoivat ohjaajilleen palautetta tviittaamalla. Harjoittelijat pitivät hyvänä tviittauksen saavutettavuutta, anonyymiutta ja yhteydenpidon helppoutta. Park ym. (2014) puolestaan ovat tutkineet Koreassa korkeakouluopiskelijoiden oppimistuloksia, sosiaalisen median käyttöä ja asenteita opiskelua kohtaan. Tämän tutkimuksen mukaan ne opiskelijat, jotka käyttivät aktiivisesti sosiaalista mediaa, olivat sosiaalisesti aktiivisia ja asennoituivat myönteisesti opiskeluun. Myös Junco ym. (2012) toteavat, että erityispedagogiikan luennoilla käytettyjen tviittien laadullinen analyysi ja määrälliset tulokset näyttävät, että ne opiskelijat, joiden kurssilla käytettiin Twitteriä pedagogisesti perustellusti ja koko ajan, oppivat paremmin kuin ne opiskelijat, joiden kurssilla Twitterin käyttö perustui vapaaehtoisuuteen. Edellä mainituissa tutkimuksissa sosiaalisen median käyttö näyttääytyy hyvinkin positiivisena ja opiskeluun myönteisesti vaikuttavana asiana. Toistaiseksi tviittauksen ja toisen kielen oppimisen suhteista

ei ole julkaistu yhtään tutkimusartikkeliä suomeksi (kuitenkin ko. kursseista opinnäytetyö: Litola 2013).

3 Tekstinymmärtämisen kurssi S2-oppijoille

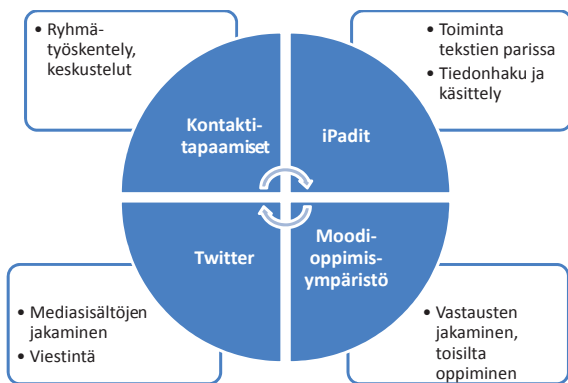
Tässä tutkimuksessa käsitellyt tviitit sijoittuvat suomi toisena kielenä -tekstinymmärtämisen kurssille. Kurssin tavoitteet olivat seuraavat: ”vahvistaa opiskelijoiden tekstinymmärtämisen taitoja, oppia ymmärtämään suomalaisia tekstejä kulttuurikontekstissaan, vahvistaa erilaisten luetun tekstin rakenteiden hallintaa ja kehittää lukemisstrategioita. Kurssin jälkeen opiskelija on rohkeampi lukemaan tekstejä suomeksi ja löytää informaatiota vaikeistakin teksteistä. Hänen lukemisstrategiansa ovat kehittyneet. Lisäksi hän tuntee paremmin suomen kielen rakenteita ja sanastoa.” Kurssin koko evoluutiota voidaan tarkastella kuvion 1 avulla:

KUVIO 1. Tekstejä suomeksi -kurssin evoluutio.

Syklissä 1 kurssia varten etsittiin tekstinymmärtämisen kurssille soveltuvia digitaalisia tekstejä ja luotiin verkko-oppimisolustalle funktionaaliset tehtävät. Toisessa syklissä korostui omistajuuden tukeminen tekstien lukemisessa ja tuottamisessa – uutena ympäristönä kurssille tuotiin blogit. Kolmannessa syklissä korostui oppijan toimijuus. Blogeista luovuttiin, kurssilaisilla oli käytössään mobiililaitteet ja uutena ympäristönä haluttiin kokeilla mikroblogeja (Twitter.com). Kurssin sykleistä on löydettävissä tarkempia kuvauksia tutkimusartikkeleista (Vaarala & Jalkanen 2010, 2011; Jalkanen & Vaarala 2013a).

Toistaiseksi uusinta kurssimuotoa, sykliä kolme, voi kuvata (kuvio 2) seuraavasti:

KUVIO 2. Mitä kursilla tehtiin (Jalkanen & Vaarala 2013b)?

Kahdelle viimeisimmälle kurssille osallistui yhteensä 27 opiskelijaa; yksitoista opiskelijaa vuoden 2012 ryhmään (G1) ja 16 opiskelijaa vuoden 2013 ryhmään (G2). He kaikki opiskelivat suomen kieltä Jyväskylän yliopiston kieli-keskuksen tarjoamalla Tekstejä suomeksi 2 -kurssilla. He olivat yliopistossa tutkinto-opiskelijoina tai vaihto-opiskelijoina, ja heidän kielitaitonsa oli vähintään tasoa B1. Pääaineenaan he opiskelivat Jyväskylän yliopistossa eri aineita: ympäristöjohtamista, liikuntafysiologiaa, matematiikkaa, digitaalista kulttuuria, historiaa, yrityksen taloustiedettä, venäjää ja englantia. Muutama opiskelija opiskeli pääaineenaan suomea toisena/vieraana kielenä. Kurssilaiset olivat kotoisin Euroopan eri maista, Japanista, Kiinasta, Yhdysvalloista, Azerbaidžanista ja Intiasta.

4 Tutkimusmenetelmä ja -aineisto

Tutkijana tarkastelen aineistoa tekstitaitotutkimuksen näkökulmasta (mm. Barton & Hamilton 2000: 7–15). Tekstin käsite on laajentunut, ja sillä ei tarkoiteta enää yhtä tiettyä kirjoitettua tekstiä, vaan ”tekstillä” ymmärretään niin kirjoitettuja, puhuttuja kuin visuaalisiakin artefakteja. Tekstikäytänteet ovat abstrakteja – ja erittäin haasteellisia tutkia, ja sen takia tutkimukseni

fokus onkin tekstitapahtumissa (*literacy events*) eli tekstin ympärillä toimimisessa. Kielenoppimisen yhteydessä tekstitapahtuma voi olla esimerkiksi tilanne, jossa kielenoppijaryhmä tutustuu lyhyeen viestiin tai kuvaan. Tekstitapahtumassa ryhmän eri jäsenet voivat hyödyntää viestiä tai kuvaa kielenoppimisessaan – kukin eri tavalla ja omista lähtökohdistaan käsin. Tässä tutkimuksessani tekstitapahtumat muodostuvat suomen kielen kursseilla kirjoitetuista mikroblogeista ja niiden ympärille rakentuvasta toiminnasta. Erilaisia toiminnan elementtejä mikrobloggauksessa ovat esimerkiksi sosiaaliselle medialle tyypilliset jakaminen ja toisten tukeminen eri tavoin.

Tulkintojen tekemiseen tviittien sisällöstä käytän sisällönanalyysia (Tuomi & Sarajarvi 2009), jolla tarkoitan sitä, että etsin mikroblogeista yhtäläisyyksiä ja eroja sekä pyrin muodostamaan aineistosta tiivistetyn kuvauksen, joka kytkee tulokset laajempaan sosiaalisen median opetuskäytön tutkimukseen.

Olen toiminut kurssin suunnittelijana ja ohjaajana sekä kerännyt aineistoa yhdessä kollegani kanssa kaikissa kurssin neljä vuotta kestäneissä sykleissä – näin ollen lähestymistapani siltä osin on etnografinen. Opiskelijoilta on pyydetty kirjallinen lupa kurssilta kertyvän aineiston tutkimuskäyttöön ja tässä artikkelissa käytettyjen kuvien julkaisemiseen.

Käytän aineistona kahden viimeisimmän kurssin aikana kertyneitä tviittejä ($n_1=n. 600$ ja $n_2=n. 300$) sekä kurssien lopuksi tehtyjä palautekeskusteluja, joihin opiskelijat osallistuivat ryhminä. Palautekeskusteluista on litteroitu keskeiset osat. Lisäksi tässä artikkelissa analyysin apuna käytetään videoituja katkelmia kontaktitunneilta.

Opiskelijoista käytän numeroilmauksia, esimerkiksi G1S1 = opiskelija, joka kuuluu vuoden 2012 ryhmään ja jonka numero on 1 ($S = student$); ryhmässä G1 yhdeksän opiskelijaa suoritti kurssin loppuun. G2S14 = opiskelija, joka kuuluu vuoden 2013 ryhmään ja jonka numero on 14; ryhmässä G2 14 opiskelijaa suoritti kurssin loppuun. Opettajat on merkitty G1T1 ja G1T2 (vuoden 2012 opettajat) ja G2T1 ja G2T2 (vuoden 2013 opettajat).

Tviitit voi jakaa analyysia varten ryhmiin funktionsa perusteella. On kuitenkin huomattava, että yhdellä tviitillä saattaa olla useita eri tehtäviä. Tviittejä ei voida siis luokitella esimerkiksi niin, että yksi tviitti kuuluisi vain

yhteen kategoriaan. Tässä artikkelissa käsittelen tarkemmin tviittejä, joihin opiskelija on liittänyt

- a) valmiita artefakteja, joita ovat artikkelit ja videot sekä
- b) itsetuotettuja artefakteja, joita ovat erilaiset kuvat ja videot.

Käsittelyn ulkopuolelle jäävät muun muassa erityisesti suomalaisia ilmiöitä ja opiskelijoiden omaa kulttuuria käsittelevät tviitit.

5 Millaisia valmiita artefakteja tviitteihin liitetään?

Tviittiaineistosta nousee tihentymiä, joiden pohjalta voidaan havainnoida sitä, mistä ja miten opiskelijat tviittasivat. Perusoletus tekstikursilla oli se, että opiskelijat tviittasivat linkkejä erilaisiin digitaalisiin lehtiartikkeleihin. Näin tapahtuikin. Muita tviitattuja lisäresursseja olivat kuvat ja videot. Näiden lisäksi erottui kokonaisuus, jossa oli erilaisia linkkejä esimerkiksi valmiisiin netissä oleviin kyselyihin ja testeihin, esimerkiksi ammatinvalintaa helpottaviin työvoimatoimiston testeihin.

5.1 Artikkelit

Kursilla kertyi runsaasti tviittilinkkejä erilaisiin digitaalisiin artikkeleihin.¹ Artikkelit, joihin opiskelijat tviittasivat olivat multimodaalisia. Kuten digitaalisen artikkelin luonteeseen kuuluukin, ne eivät olleet pelkkiä lineaarisia tekstejä, vaan niihin liittyi kuvia, videoita, linkkejä eteenpäin toisiin artikkeleihin ja mahdollisesti myös artikkelin kommentointimahdollisuus.

- (1) @G2S14 14 Feb
#teksti 2http://yle.fi/uutiset/otk_laukaan_maneesissa_oli_rakenteellinen_vika/6495160 ... On surullinen uutinen, joka tapahtui Jyväskylän lähellä. Toivon, että hänen perheet käyvät sen läpi nopeasti

1 Käsiteltyjen kahden kurssin välillä tapahtui muutos pääsyssä Helsingin Sanomien digitaalisiin artikkeleihin, nimittäin niiden vapaata käyttöä rajoitettiin. Jälkimmäisen kurssin aikana Verkkoheharista saattoi lukea viikossa enintään viisi artikkelia. Opiskelijat tosin kiersivät tätä tyhjentämällä selaimen sivuhistorian, mikä hämäsi Hesarin verkkoalustaa, ja salli lukea mainittua enemmän artikkeleita.

Opiskelija tviittaa linkin YLE-uutisten artikkeliin, jonka aiheena on vuonna 2013 tapahtunut henkilöuhrien vaatinut ratsastusmaneesin katon romahtaminen. Opiskelija kommentoi uutista tviitissään: "On surullinen uutinen, joka tapahtui Jyväskylän lähellä. Toivon, että hänen perheet käyvät sen läpi nopeasti". Uutisen alussa on sen otsikko, ja sitä seuraa videolinkki 43 sekuntia pitkään videoon romahtaneesta maneesista. Tämän jälkeen on varsinainen uutisteksti, jossa kerrotaan onnettomuuden henkilöuhreista ja tutkinnasta. Sitä seuraavat linkit samaa aihetta käsitteleviin aiempiin uutisiin ja verkkokeskustelupalsta, johon on tullut 113 viestiä uutisen lukeneilta.

Opiskelijan tviittaama uutinen tuo opetukseen ennakoimattomuuden elementin kontaktitunnin suunnittelun ja opettajan näkökulmasta – miten toimia uuden materiaalin kanssa? Tviittiä käsiteltiin kontaktitunnilla siten, että katsottiin siihen liitetty video ja keskusteltiin siitä. Videon erityispiirre oli, ettei siinä ollut lainkaan ääntä. Kamera näyttää romahtanutta maneesia lumen keskellä, poliisin varoitusnauhoja ja maneesin ympäristöä. Videolla ei myöskään näy ihmisiä. Tämänkaltaisen video tarjoaa opetustilanteessa mahdollisuuden joustavuuteen: kukin opiskelija voi kommentoida sitä hallitsemallaan kielitaidolla, ennen videon katsomista ei tarvitse käydä läpi mahdollisesti uutta ja hankalaa sanastoa eikä selittää tekstin rakenteita. Videon ajankohtaisuus ja paikallisuus puolestaan tuovat opetukseen mielekkyyttä oppijan kannalta.

5.2 Videot

Mielenkiintoisen ryhmän muodostivat YouTube-videolinkit, jotka usein heijastelivat monikulttuurista todellisuutta. G2S10 tviittaa tammikuussa 2013 tviitin "kyl mun on pakka jakaa tätä teijän kaa.. :D" ja siihen liittyy videolinkki Fazerin Salmiakkiäätelö-mainokseen:

- (2) @G2S10 29. tammikuuta #teksti2 kyl mun on pakka jakaa tätä teijän kaa.. :D <http://www.youtube.com/watch?v=F0zmYwh4FyM> ...

Mainoksen alussa ulkomaalaiset henkilöt maistavat salmiakkijäätelöä, ja mainoksessa näytetään heidän reaktiotaan, joka on yleensä hyvin torjuva "this is the worst icecream I ever had" tai "awful, it's awful". Tämän jälkeen salmiakkijäätelöä ryhtyvät maistelemaan suomalaiset, jotka näyttävät pitävän jäätelöstä "tää maistuu suomalaiselta", "kyllä tää härkäne jäätelö on, kyllä tää lähtee" ja "tekee juhlan mun suussa".

Jakamalla mainoksen suomea opiskelevien ulkomaalaisten kanssa opiskelija voi houkutella muut opiskelijat katsomaan suomalaisuuden ikonia, Fazeria, ironisesti ja nauramaan suomalaisille, jotka pitävät mahdollottoman makuisesta jäätelöstä. Näin opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus identifioitua toisiin, ulkomaalaisiin. Toisaalta jo melko pitkään Suomessa asuneet opiskelijat voivat identifioitua suomalaisiinkin, kuulua heihin, jo siksin, että he ymmärtävät videolla suomea puhuvien murteellisia ja puhekielisiä kommentteja. Video mahdollistaa translokaalisuuden, jossa samanaikaisesti liitytään paikalliseen ja globaaliin, jotka molemmat ovat opiskelijoille merkityksellisiä koordinaatteja (vrt. Leppänen, Kytölä, Jousmäki, Peuronen & Westinen 2014: 30).

Videossa käytetään myös muita kieliä kuin suomea ja englantia. Se ei näytä vaivaavan videon tviitannutta opiskelijaa, vaan monien kielten yhtäaikainen läsnäolo näyttää olevan luonnollista. Opetuksen näkökulmasta opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus harjoitella puhekielen ja suomen murteiden ymmärtämistä. Tviitti saa kommentin eräältä toiselta kurssin opiskeli-

jalta ja myös siinä näkyy monikielisyys; kommentissa on yleispuhekieltä (*toi*), slangia (*jäbä*), murretta (*hyvvää*) ja tunnetta ilmaiseva hymiökasauma (☺ (@_—_@) /):

(3) @G2S6 Jan 29 voi ei toi jäbä vaa naurahti :D salmiakki on hyvvää!
☺ (@_—_@) / @G2S10 #teksti2

Tviittien kieltä tarkasteltaessa huomion kiinnittyminen kielen normatiiviseen oikeellisuuteen johtaisi harhaan. Huomio on kiinnitettävä siihen, millaisesta toiminnasta tviitti kertoo (Soffer 2012: 1094). Esimerkissä 3 opiskelija leikki suomen kielen eri variaatioilla: puhekielellä, slangilla ja murteella, ja osoittaa näin hallitsevansa ne. Hymiöiden käyttö tviittien yhteydessä on systemaattista, ja se kommentoi kirjoittajan suhtautumista omaan tekstiinsä. Tässä esimerkissä kirjoittaja osoittaa tavallisesta hymiöstä poikkeavalla merkkijonolla pystyvänsä leikittelemään myös niillä.

On selvää, että opiskelija G2S10 kokee Salmiakkijäätelö-videon tärkeäksi itselleen, koska hän tviittaa sen uudelleen runsaan puolen vuoden kuluttua kurssin loppumisesta, tällä kertaa osoitettuna kaikille Twitter-tilinsä seuraajille.

6 Millaisia itsetuotettuja artefakteja opiskelijat tviittaavat?

Opiskelijoiden tviiteistä erottuivat omaksi kokonaisuudekseen ne tviitit, joissa näkyy vahvasti käyttäjälähtöinen sisällöntuotanto. Näihin he ovat linkittäneet itse ottamansa kuvan jostakin asiasta tai itsestään (ns. selfie/meitsie) tai jonkun toisen ottaman kuvan. Opiskelijat myös linkittivät uudelleen muokkaamiaan videoita tviitteihinsä. Kuvien ja videoiden lisäksi erottui kokonaisuus, jossa oli linkkejä opiskelijoiden itsensä tekemiin kyselyihin. Yksi itsetuotettujen artefaktien muoto olivat myös linkit opiskelijoiden muilla kurseilla tekemiin töihin, esimerkiksi Prezi-esitysgrafikalla tehtyyn Salmiakki-esitelmään, joka on pidetty toisella suomen kielen kursilla.

6.1 Kuvat

Tekstimassaan johdattavaa virtuaalista pintaa saatettiin rakentaa seuraavalla tavalla:

- (4) @G2S6 #teksti2 <http://bit.ly/VEELCI> sama stoori täällä! ~minä itseni jo arvelin, että myyjä oli runoilijakin. ;D pic.twitter.com/keXffQF37R

Tviitissä on linkki- ja tekstiosa ja niiden alla tviittaajan omakuva/selfie/meit-sie runokirjan "Ajatuksia elämästä" kanssa. Kuvan asettelusta voi päätellä, että tviittaja on kuvannut itse itseään mobiililaitteella. Tviitissä näkyy ensin #teksti2, jolla tviittaja osoittaa sen kohdennetuksi kurssin muille opiskelijoille. Sen jälkeen seuraa linkki blogiin, jossa on blogipostaus kyseisestä runokirjasta, runokirjan kirjoittajan kuva ja blogipostaukseen liittyvä lyhyt keskustelu. Blogilinkin jälkeen tviittaja kommentoi blogipostausta "sama stoori täällä!" ja kertoo omasta kirjanostokokemuksestaan Helsingin rautatieasemalla: "~minä itseni jo arvelin, että myyjä oli runoilijakin" (itsekin jo arvelin, että runokirjan myyjä olisi kirjoittanut kirjan itse). Sen jälkeen seuraa naurava silmäniskukommentti (;D) omaan tekstiin ja lopuksi linkki, jolla tviittaja on liittänyt kuvan itsestään ja runokirjasta Twitteriin.

Tviitti tuo kielenoppijan eteen uutta, vertaisopiskelijan valitsemaa materiaalia. Aikaisempiin oppimistilanteisiin verrattuna erilaista on se, ettei opiskelijoiden katsottavaksi ja luettavaksi tarkoitettu materiaali olekaan opettajan valitsemaa ja/tai tuottamaa, vaan sitä tarjoaa tässä eräs ryhmän opiskelijoista. Aluksi hän kiinnittää huomion tviittiinsä valokuvan avulla. Va-

lokuvan funktio on muuttunut valokuvaamisen ja valokuvien jakamisen helpottuttua. Twitter ja muut sosiaalisen median työkalut ovat mahdollistaneet omien henkilökohtaisten kuvien jakamisen laajallekin yleisölle (mm. Aguayo & Calvert 2013: 181). Tässä tviitissä opiskelija G2S6 ei pyri tuomaan itseään esiin virallisen valokuvan tyyliin, vaan esittää itsensä hyvin arkisella, jopa rumalla tavalla. Runokirjan kansi ja "selfien" arkisuus ovat ironisessa kontrastissa keskenään.

Suomen kielen opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus lukea linkistä avautuva blogipostaus. Mikäli opiskelijat lähtivät seuraamaan linkkiä, he saivat luettavakseen yhden noin B1-tasoisien tekstin runokirjan kirjoittajan elämänvaiheista ja kaksi kielellisesti jonkin verran vaativampaa runotekstiä. Näiden lisäksi blogipostausta seuraavaa nettikeskustelua lukiessaan opiskelijat voivat tehdä havaintoja nettikeskustelujen kielestä – keskustelussa on kahdeksan repliikkiä, joissa on sekä nuorten puhekieltä että yleispuhekieltä kirjoitettuna. Yhdestä tviitistä saattaa siis aueta mahdollisuus lukea useita erilaisia tekstilajeja ja harjoitella näin kieltä erilaisia tuottamistilanteita varten.

6.2 Selfiet/meitsiet eli itsestä otetut omakuvat ja kieli

Opiskelijat tviittaavat linkkejä kuviin itsestään, osa näistä kuvista on selkeästi "selfieitä" eli itse otettuja omakuvia. Kuvissa opiskelija tuo itseään esiin, mutta niin, ettei hän välttämättä ole tunnistettavissa kuvasta (kuva 1) tai niin, että hän on muokannut kuvaa kuvankäsittelyohjelmalla (kuva 2) ja tehnyt itsestään "erilaisen". Kurssin muut opiskelijat kyllä tunnistavat toisensa muokatuistakin kuvista.

Kuva 1.

Kuva 2.

Toinen selkeästi erottuva kuvaryhmä ovat kurssilaisten omakuvat, jotka ovat toisten ottamia.

Kuva 3.

Kuva 4.

- (5) (Kuvan 3 tviitti) @G2S14 16 Jan 2013
I need some sun shine. pic.twitter.com/gpvnn2s0
- (6) (Kuvan 4 tviitti) @G2S14 Feb 14
Keep moving on, even though others say STOP! :) pic.twitter.com/IIGOS00Z

Kuvan liittämässä tviittiin ei ole kyse pelkästään ”kuvasta”, vaan sosiaalisesta toiminnasta. Kuvan liittäjän näkökulmasta kyse on oman itsen representaatiosta kurssilla, ja laajemmin tviittiavaruudessa. Kuvalla saatetaan kysyä identifiikaatioon liittyviä kysymyksiä, esimerkiksi: kuka minä olen juuri nyt ulkomaalaisena Suomessa asuvana henkilönä? Kuvan avulla voidaan provosoida oman menneisyyden ja nykyisyyden suhdetta, kuten tapahtuu kuvissa 3 ja 4. Kuva 3 on otettu vuotta ennen Suomeen tuloa, ja siinä opiskelija on kuvattuna kesämekossa meren rannalla. Kuvassa 4 sama henkilö juoksee Suomessa lumisessa maisemassa. Kummankaan tviitin teksti ei ole suomea, eli opiskelija näyttää kohdentavan kuvansa jollekin suuremmalle yleisölle, tviitti-yleisölle, ei niinkään vain suomen kielen kurssille. Näin hän kyseenalaistaa pelkän suomen kielen käytön kurssilla ja käyttää kieliä tilanteeseen sopivalla tavalla. Opetuksessa kuvat antavat mahdollisuuden keskustella esimerkiksi kulttuurienvälisistä eroista tai harjoitella kuvailevaa sanastoa. Kuvat toimivat myös esimerkkeinä siitä, miten opiskelijat itse ymmärtävät ”tekstin”; se on heille kuvia, monikielistä kirjoitusta laajalle yleisölle ja sosiaalista toimintaa näiden ympärillä.

Opiskelijat olivat kiinnostuneita paitsi suomen ja englannin kielistä, myös muista kielistä. Heidän osaamansa muut kielet ja äidinkielet tulivat usein esiin tviiteissä.

(7) (kaikki tviitattu 31.tammikuuta):

G2S10 #teksti2 kuoro harjoituksissa ollaan! Täällä opetellaan suomea, viroa ja unkaria! 😊

G2S6 "Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on andnud[...]" 6 oluen jälkee mäkin osaan sujuvaa viroa :D

G2S4 @G2S6 @G2S10 minun kanssa voi harjoitella sitä sujuvaa viroa :)

Esimerkissä opiskelijat leikkivät kielellä: äidinkielenään japania puhuva G2S10 tviittaa kuoroharjoituksista ja kertoo opettelevansa siellä suomea, viroa ja unkaria. G2S6, äidinkielenään saksaa puhuva, tviittaa edellisestä inspiroituneena viroksi sitaatin Raamatusta ja kommentoi muutaman oluen jälkeen puhuvansa sujuvaa viroa. Virolainen opiskelija puolestaan tviittaa molemmille kohdennetusti ja kertoo, että hänen kanssaan voi harjoitella sujuvaa viroa. Esimerkki kertoo siitä, että opiskelijat eivät ole normatiivisen kielenkäytön kahleissa, vaan osaavat monia kieliä ja haluavat myös käyttää niitä. Tviiteissä huomio kiinnittyy myös visuaaliseen hymiöiden käyttöön, joka on systemaattista ja reflektoi kirjoittajan suhtautumista omaan tekstiinsä (vrt. myös Soffer 2012).

Suomen kielen kurssilla kielitaidon kehittymisen eräänä askeleena voisi pitää sitä, että opiskelijat kyselevät suomen kieleen liittyvistä asioista: morfologiasta tai sanastosta. Näin tapahtuikin varsinkin kurssin alkupuolella. Pian kuitenkin kävi niin, että opiskelijat alkoivat tviiteissään käyttää myös muita kieliä ja erilaisia emotioita ilmentäviä hymiöitä ja merkkijonoja. Suomen kielestä kyseleminen tukee kielenoppimista, mutta kehittyneempää kielitaitoa kuitenkin osoittaa se, että kielellä toimitaan, tehdään asioita, eikä enää kysellä kieleen liittyviä yksityiskohtia.

6.3 Uudelleenmiksattut videot

Opiskelijat tekivät monikulttuurisia uudelleenmiksattuja videoita mm. musiikkiin liittyvään kurssin lopputyöhön liittyen. Kaksi opiskelijaa miksasivat videot, joissa he yhdistivät samaan genreen kuuluvaa oman kulttuurinsa musiikkia ja suomalaista musiikkia. Toinen heistä miksasi suomalaista ja kii-nalaista kansanmusiikkia ja toinen (G2S1) venäläistä ja suomalaista rap-musiikkia. Rap-musiikkivideossa on vuorotellen noin 30 sekunnin katkelmina venäläistä räppiä ja Cheekin kappaletta ”Syypää sun hymyyn”.

- (8) G2S1 #teksti2 Tässä on mun tekemä video suomalaisesta ja venäläisestä rap-musiikista <https://vimeo.com/64568577>

<https://www.youtube.com/watch?v=lfEwpZb8PRA>

Opiskelija on saanut avoimuuteen ja luovuuteen kehottavan tehtävänannon kautta luoda uutta (vrt. Kessler 2013: 317). Näissä uudelleen miksatuissa esimerkeissä näyttäytyy Jenkinsin osallistumiseen liittyvä ajatus siitä, että verkko-yhteisössä synnytetään jotakin uutta.

7 Millaista palautetta opiskelijat antoivat Twitterin käytöstä?

Kurssien loppuksi opiskelijat kävivät palautekeskusteluja 2–5 hengen ryhmis-sä, ja nämä keskustelut nauhoitettiin. Palautekeskusteluissa pyrittiin saa-maan palautetta Twitterin roolista kurssilla, mutta myös kurssikokonaisuu-

desta. Toinen palautteenantoväline olivat itse tviitit, joissa opiskelijat myöskävivät keskustelua tviittaamisen hyödyistä ja haitoista.

Opiskelijat pohtivat tekstin käsitteen muuttumista, joka näkyy seuraavasta esimerkistä:

- (9) T2: okei tota alotetaan näistä kurssin tavoitteista. mitä mitkä teidän mielestä oli tän kurssin tavoitteet. jos aattelette että mitä tällä kurssilla oli tarkoitus oppia. niin mitä ne teidän mielestä oli.

G1S5: ehkä tarkoitus oli tota lukea paremmin ja oppia om opiskella lisää sanoja ja ymmärtää paremmin suomalaisia tekstejä.

G1S8: minusta no se ryhmätyö oli iso juttu tällä kurssilla koska tehtiin tätä aika paljon.

G1S4: mä ajattelen että ainakin yks tavoite oli että *me opimme työskenteleeseen tekstien kanssa paremmin että ei vaan lukea niitä vaan myös tehdä erilaisia asioita niiden kanssa.*

Opiskelija G1S4 vastaa selkeästi, että hänen käsityksensä mukaan kurssilla ei ainoastaan ollut tarkoitus lukea tekstejä, vaan **toimia niiden kanssa.**

Tviittaamiseen liittyi haasteita, jotka olivat ryhmiteltävissä kolmeen kokonaisuuteen: välineen vierauteen, yksityisyyteen ja kirjoittamisen vaikeuteen.

Vaikka melkein kaikille opiskelijoista sosiaalinen media ja varsinkin Facebook olivat tuttuja ja arkipäiväisiä vuorovaikutuksen välineitä, mikrobiologi saattoi vielä kurssin alussa olla outo ja hankala käyttää.

- (10) G1S4: tässä kurssilla se ongelma oli että paljon ihmisillä ei ollut twitteriä ennen kurssilla ja sitten se on vähän vaikea miten käytetään sitä ja millä tavalla ja miten vois kirjoittaa
- (11) G2S10: mutta se varmaanki, must tuntuu että twitteri ei tässä kurssilla mennyt niin hyvin, se on varmasti siitä kiinni että aika moni ei oo koskaan käyttänyt twitteriä ennen tätä kurssia aikaisemmin

G2S5: me G2S4:n kanssa meillä ei ollu feisbuukkaa eikä twitteriä ei mitään

G2S4: ei mitään

Jotkut opiskelijoista eivät olleet käyttäneet Twitteriä eivätkä edes Facebookia aikaisemmin. Opiskelijoiden palautekeskusteluista käy ilmi, että opiskelijat ovat kokeneet ongelmaksi sen, että kurssilaiset jakautuivat teknologian käytön hallitseviin ja heihin, joilla ei ollut siitä kokemusta.

Vaikka sosiaalinen media onkin muuttanut yksityisyyden käsitystä ja kokemusta (mm. Ito 2010: 138–139), jotkut opiskelijoista vierastivat ajatusta siitä, että heidän pitäisi kirjoittaa henkilökohtaisiksi kokemistaan asioista Twitteriin. Esimerkiksi:

- (12) G1S8: minulle se oli vaikeaa mä en no mä en pidä niinkuin sillä kirjoittaa henkilökohtaisista asioista

Sosiaalista mediaa tutkittaessa on havaittu, että esimerkiksi tviitit ja blogitekstit voidaan jakaa kahteen ryhmään: lifecasting- ja mindcastingviesteihin (mm. Jalkanen & Vaarala 2013: 113–115). Opiskelijoiden ei olisi tarvinnut tviitata henkilökohtaisia asioitaan, mutta ilmeisesti se mahdollisuus on niin lähellä opiskelijan normaalia toimintaa sosiaalisessa mediassa, ettei hän edes ymmärrä sen tarpeettomuutta. Tehtävänannossa pyrittiin pitämään tviittien kirjoitusaiheet avoimina ja lisäksi kurssilla keskusteltiin siitä, että tviitit voivat liittyä kurssilla käsiteltyihin asioihin, mutta opiskelijat voivat valita tviittiensä sisällöt vapaasti.

Vaikka tviitti on periaatteessa lyhyt, vain 140 merkkiä, sen kirjoittaminen niin, että kieli olisi luontevaa, onkin yllättävän hankalaa. Suomeksi kirjoittamisen ongelmat näkyivät mm. siten, että eräs opiskelija sanoi, ettei hänen kirjoittamansa suomi **näyttänyt samalta** kuin suomalaisten kirjoittama Twitter-suomi. Ja tämä hankaloitti kirjoittamista. Tekstilajin hallinnan kehittyminen kurssin aikana on lisätutkimuksen aihe.

Palautekeskustelujen mukaan tviittaaminen koettiin pääasiassa oppimista tukevaksi asiaksi, ja onnistumiskokemukset olivat niin ikään ryhmiteltävissä kolmeen: oppimisen irtautuminen aika- ja paikkasidoksisuudesta, lisätiedon saaminen sekä verkostoituminen vertaisopiskelijoiden kanssa.

Aika- ja paikkasidoksisuudesta irtoaminen

- (13) G1S1:--- paljon ihmisiä antavat uusia asioita ja käyttää paljon informaatiota

G1S6: mun mielestä tämä (*tviittaaminen*) oli, jatkaa oppimista ---

Lisätiedon saaminen

- (14) G1S4: **minä on ihan varma että luin enemmän** koska no mä esimerkiksi koska mä luin enemmän helsingin sanomista ja sitten myös kun joku ihminen tviittasi jotakin ja minä luin sitten sen ja jos se oli mielenkiintoinen mä tsekkasin jos se on lisätietoa tästä ja no mä luin jo suomeksi vapaa-ajana mut se oli kiva koska no mä sain enemmän enemmän tekstejä

Verkostoituminen

- (15) G2S6: tarkoituksena mä näkisin myös sen, että sit me ollaan vähän enemmän verkostettu siis se verkostuminen on tärkeitä siinä mielessä, että niinku – me ollaan henkilökohtaisesti yhdessä keskenämme, että niinku se vähän myös **se meidän oppiminen, hyötyy siitä kun me ollaan enemmän yhteydessä**, et se on semmoinen, vuorovaikutusta myös olemassa siinä

Aika- ja paikkasidoksisuudesta irtautuminen jatkoi opiskelijoiden mielestä oppimista. Mikroblogin seuraamisen kautta heille myös tarjoutui paljon runsaammin luettavaa syötöstä, joka oli sikäli mielekästä, että se oli vertaisopiskelijoiden valitsemää. Opiskelijat ymmärsivät myös, että kieltä ei opita vuorovaikutusta varten, vaan vuorovaikutuksessa, ja verkostoitumisella on tärkeä rooli vuorovaikutuksen mahdollistajana.

8 Mitä annettavaa sosiaalisella medially on toisen kielen oppimiselle?

Tämän tutkimuksen tulosten valossa voidaan päätellä, että sosiaalisen median käyttöön opetuksessa ja oppimisessa sisältyy paljon mahdollisuuksia ja sen käyttötapoja on hyvä pohtia.

Eräs tärkeä näkökulma on se, että oppijoiden näkemys tekstin käsitteestä on laajentunut. **He ymmärtävät** tekstillä eri asiaa kuin aiemmin on ymmärretty. He eivät ainoastaan lue tekstejä ja ymmärrä niitä eritasoisesti, vaan he toimivat niiden kanssa ja niiden parissa. Tekstikäsityksen muutos näkyy paitsi ymmärtämisprosessin muutoksena myös tekstien **tuottamispro-**

sessissa. Opiskelijoiden tekstit eivät enää ole lineaarisia, vaan he tuottavat tekstiä siten, että siihen yleensä liittyy linkkejä muihin digitaalisiin teksteihin, kuviin tai videoihin. Tviitteihin liitetyt kuvat ja videot ovat usein itsetehtyjä tai ainakin muokattuja. Digitaalisiin artikkeleihin liitetyt keskustelupalstat tarjoavat mahdollisuuden käyttää kieltä aidossa ympäristössä. Aineistossa on harvoin tviittejä, joissa olisi pelkkää lineaarista tekstiä. Opiskelijat myös puhuvat palautekeskusteluissa teksteistä nimenomaan multimodaalisina ilmentyminä. He viittaavat aika- ja paikkasidoksisuuden purkamiseen, lisätiedon saamiseen ja verkostoitumiseen, jotka kaikki sosiaalisen median käyttö opetuksessa mahdollistaa.

Mikroblogien käyttö opetuksessa haastaa myös opettajan ja opiskelijan valtasuhteen, josta tulee moniulotteinen: opettaja ohjaa opiskelijaa, opiskelijat opettavat toisiaan ja opiskelija opettaa opettajaa. Miten opetuksessa voi huomioida sen, että opiskelijat osaavat käyttää teknologiaa opetuskäytössä(kin) opettajaansa paremmin? Mitä opetuksessa tarkoittaa se, että valta siirtyykin ruohonjuuritasolle? Se tarkoittaa sitä, että opettajan on oltava valmis luopumaan vallastaan ja siirryttävä kuuntelemaan tarkasti oppijan *halua* ja nostettava se esiin oppimistilanteissa (tästä myös Alim, Awad & Pennycook 2009: 228). Opiskelijat tuovat sosiaalisen median kautta oppimistilanteisiin paljon sellaista, jota opettaja ei olisi jaksanut etsiä eikä olisi kyennyt löytämäänäkään (Kessler 2013: 317–319). Syntyvät tilanteet ovat ennakoimattomia suunnittelun kannalta, mutta mielekkäitä opiskelijoiden kannalta. Jos opettaja jättää työssään huomiotta sosiaalisen median tarjoamat mahdollisuudet, hän jättää myös hyödyntämättä monet oppimismahdollisuudet.

Textikurssilla on kurssin tavoitteiden mukaisesti tärkeää oppia suomea. Tällä kurssilla opiskelijat oppivatkin suomea, mutta kielitaidon vahvistamisen lisäksi he pääsivät käyttämään digitaalisia tekstitaitojaan – jotkut heistä oppivat myös uuden tekstitaitojen lajin: tviittauksen. Kieliyhteisön jäseneksi pääseminen on ollut vielä B1-tasonkin kielenkäyttäjälle haasteellista, ja hän on jäänyt yhteiskunnalliseen periferiaan, oppijankoloon, pitkäksi aikaa. Mikrobloggaus helpottaa oppijoiden pääsyä täysivaltaisiksi yhteiskunnan jäseniksi: tviittien kautta he saavat nopeasti ajankohtaista tietoa siitä, mitä Suo-

messa tapahtuu. Tviittaaminen on lyhytensä ansiosta myös tekstilaji, joka suorastaan tyrkyttää osallistumaan ajankohtaiseen keskusteluun – suomeksi.

Monikielisen repertoaarin käyttäminen on tavallista luokkahuoneen ulkopuolella, opiskelijoiden arjessa. Tviiteissään opiskelijat käyttävät monia eri kieliä tarpeidensa mukaan. Saattaa olla, että opiskelijat mieltävät sosiaalisen median informaaliksi ympäristöksi ja käyttävät sen takia vapaasti eri kieliä. Kurssilaisista vain yksi puhui englantia äidinkielenään, mahdollisesti muut kokivat englannin kielen käyttämisen tviiteissään sallittuna ja tarpeellisenä kielenoppimistapahtumana. Mikrobloggaus mahdollisti näin ollen aidot kielenkäyttötilanteet.

Tviittien kirjoittaminen on yleensä aikapaineista, ja niiden kielessä on tavallisesti vahva puhekielen vaikutus. Usein niissä näkyy kielen/kielien jopa anarkistista käyttöä (Soffer 2012: 1092–1093), jolla kirjoittaja haluaa tietoisesti tai tiedostamattaan vastustaa kielen normatiivisia sääntöjä. Kun kirjoittajana on toisen kielen oppija, kirjoitetun normatiivisen suomen kielen piirteiden sijaan vielä enemmän merkitystä saavatkin tviitteihin liitetyt linkit ja visuaalisella aineksella (hymiöt ja merkijonot) leikkiminen. Tviiteillä **tehdään** jotakin: niillä reagoidaan toisten tviitteihin, niillä osallistutaan erilaisiin keskusteluihin ja pilailtaan milloin minkäkin kustannuksella. Kielenoppijat irtautuvat oppijan roolistaan ja ryhtyvät käyttämään kieltä.

Artikkelin alussa esittelemissäni mikrobloggausta käsittelevissä tutkimuksissa sosiaalisen median käyttö näyttäytyy hyvinkin positiivisena ja opiskeluun myönteisesti vaikuttavana asiana. Omassa tutkimuksessanikin näin on, mutta kokonaiskuvasta on erotettavissa myös kriittinen näkökulma niin mobiililaitteisiin kuin tviitteihinkin, ja opiskelijat pohtivat opettajan/ohjaajan roolia tviittaajana ja pakolliseksi mielletyn tviittauksen tarpeellisuutta opiskelun osana. Aineistosta kävi myös ilmi, että opiskelijoilla on hyvin erilaisia käsityksiä teknologian käytöstä kielenopetuksessa: osalle se on myönteinen asia, osa torjuu sen kokonaan.

Pohdittavaksi jää, mikä on opettamisen ja oppimisen paikka, kun toimijat (opiskelijat) tulevaisuudessa yhä paremmin tietävät, mitä teknologialla voi tehdä ja hallitsevat sen käytön. Pääosalle opiskelijoista myös osallistumisen kulttuuri; yhteisöön kuuluminen, jakaminen, uuden luominen ja oman tekemisen merkitykselliseksi kokeminen on itsestään selvää arkea. Opetuk-

sen tehtävänä on yhdessä ruohonjuuritason toimijoiden kanssa **eritellä, analysoida ja syventää tietoutta** siitä, mitä teknologian käyttö toisen kielen opetuksen osana mahdollistaa.

Kirjallisuus

- Aguayo, A. J. & S. J. Calvert 2013. (Re)capturing womanhood: perspectives and portraits through mobile photography. *Visual Communication Quarterly*, 20 (3), 180–187. Saatavissa: DOI:10.1080/15551393.2013.820590.
- Alim, S. H., I. Awad & A. Pennycook (toim.) 2009. *Global linguistic flows. Hip hop cultures, youth identities, and politics of language*. New York: Routledge.
- Barton, D. & M. Hamilton 2000. Literacy practices. Teoksessa D. Barton, M. Hamilton & R. Ivanic (toim.) *Situated literacies. Reading and writing in context*. New York: Routledge, 7–15.
- Borau, K., C. Ullrich, J. Feng & R. Shen 2009. Microblogging for language learning: using Twitter to train communicative and cultural competence. Teoksessa M. Spaniol, Q. Li, R. Klamma & R. W. H. Lau (toim.) *Advances in web based learning – ICWL 2009*. Heidelberg: Springer, 78–87. Saatavissa: DOI: 10.1007/978-3-642-03426-8_10.
- Chen, L. & T.-L. Chen 2012. Use of Twitter for formative evaluation: reflections on trainer and trainees' experiences. *British Journal of Educational Technology*, 43 (2), 49–52.
- Evans, C. 2013. Twitter for teaching: can social media be used to enhance the process of learning? *British Journal of Educational Technology*. Julkaistu sähköisesti 30.9.2013. Saatavissa: DOI: 10.1111/bjet.12099.
- Ito, M. 2010. *Hanging out, messing around, and geeking out: kids living and learning with new media*. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Jalkanen, J. & H. Vaarala 2013a. Digital texts for learning Finnish: shared resources and emerging practices. *Language Learning & Technology*, 17 (1), 107–124.
- Jalkanen, J. & H. Vaarala 2013b. *Opiskelijat sisällöntuottajina: tavoitteet, työkalut ja toiminta*. Ulkomaisten yliopistojen Suomen kielen ja kulttuurin opettajien opintopäivät 6.–8.8.2013, Vaasa.
- Jenkins, H. & N. Carpentier 2013. Theorizing participatory intensities: a conversation about participation and politics. *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 19 (3), 265–287.
- Jenkins, H., S. Ford & J. Green 2013. *Spreadable media. Creating value and meaning in a networked culture*. New York: New York University Press.
- Junco, R., C. M. Elavsky & G. Heiberger 2012. Putting Twitter to the test: assessing outcomes for student collaboration, engagement and success. *British Journal of Educational Technology*, 44 (2), 273–287. Saatavissa: DOI:10.1111/j.1467-8535.2012.01284.x.
- Kessler, G. 2013. Collaborative language learning in co-constructed participatory culture. *CALICO Journal*, 30 (3), 307–322. Saatavissa: DOI:10.11139/cj.30.3.
- Leppänen, S., S. Kytölä, H. Jousmäki, S. Peuronen & E. Westinen 2014. Entextualization and resemiotization as resources for identification in

- social media. Teoksessa P. Seargeant & C. Tagg (toim.) *The language of social media: communication and community on the internet*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Litola, K. 2013. *Twitter ja tablettitietokone opiskelun välineinä suomi toisena kielenä -korkeakouluopetuksessa*. Julkaisematon pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-201305291823>.
- Park, S. Y., S.-B. Cha, K. Lim & S.-H. Jung 2014. The relationship between university student learning outcomes and participation in social network services, social acceptance and attitude towards school life. *British Journal of Educational Technology*, 45 (1), 97–111. Saatavissa: DOI:10.1111/bjet.12013.
- Soffer, O. 2012. Liquid language? On the personalization of discourse in the digital era. *New Media & Society*, 14 (7), 1092–1110. Saatavissa: DOI:10.1177/14614448124395550.
- Taipale, S. 2014. The affordances of reading/writing on paper and digitally in Finland. *Telematics and Informatics*, 31 (4), 532–542. Saatavissa: DOI:10.1016/j.tele.2013.11.003.
- Tuomi J. & A. Sarajarvi 2009. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi.
- Vaarala, H. & J. Jalkanen 2010. Changing spaces, expanding mindsets: towards L2 literacies on a multimodal reading comprehension course. *Language Value*, 2 (1), 68–99.
- Vaarala, H. & J. Jalkanen 2011. Digitaaliset tekstit toisen kielen oppimisessa. Teoksessa E. Lehtinen, S. Aaltonen, M. Koskela, E. Nevasaari & M. Skog-Södersved (toim.) *Kielenkäyttö verkossa ja verkostoissa*. AFinLAN vuosikirja 2011. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA, 123–138.